

ÅRSBERETNING 2008

Oslo Krisesenter

Denne årsmeldingen og regnskapet gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om resultatet av årets drift og om stiftelsens stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntrådt forhold av vesentlig betydning for resultatet eller stiftelsens stilling etter avslutningen av regnskapsåret. På bakgrunn av årets resultat og en generell vurdering av fremtidsutsiktene for virksomheten mener styret at det er grunnlag for fortsatt drift av Oslo krisesenter.

1. Organisasjon

1.1 Organisasjonsform

Oslo Krisesenter er en stiftelse, som ble opprettet med en stiftelseskapital på kr. 50.000,- Oslo kommune er vertskommune for Oslo krisesenter, og krisesenteret dekker og har ansvar for krisesentertilbudet i Oslo kommune. Vi samarbeider med andre krisesentre i andre kommuner når det av sikkerhetsmessige hensyn ikke lar seg gjøre for voldsutsatte kvinner og deres barn å benytte seg av sitt lokale krisesenter. Oslo krisesenter er Oslos eneste krisesenter og betjener hele Oslo kommunes befolkning, totalt 575.475 innbyggere, hvorav 25 % har annen etnisk bakgrunn enn norsk. Oslo Krisesenters styre har det overordnede faglige, administrative og økonomiske ansvaret for virksomheten. Styret består av tre eksterne representanter og to representanter fra de ansatte.

1.2 Styrerepresentanter 2008

Ragnhild Hennum, styreleder, professor Juridisk fakultet Universitetet i Oslo
Astrid Furre, prosjektleder R-bup, regionsenter for barn og unges psykiske helse, Sør-Øst
Anne-Lise Ringerike, virksomhetsleder Familiens hus, Hobøl kommune
Mary Vold, ansattes representant (vara for Grethe Mader i permisjon fra 01.04.08)
Liss Tone Karlsen, ansattes representant (i perm fra 01.11.09)
Unni Mandal, (vara for Liss Tone Karlsen fra 01.11.09)

1.3 Krisesenterets formål

Oslo Krisesenter er et døgnåpent lavterskel akutttilbud. Formålet er å:

- Bistå mishandlede og/eller voldtatte kvinner og deres barn. Arbeidet skal drives etter prinsippet hjelp til selvhjelp, og på kvinnenenes egne premisser.
- Arbeide for å bekjempe kvinneundertrykking, med særlig ansvar for å påpeke forhold i samfunnet som legetimerer, underbygger og opprettholder kjønnsbestemt, privat vold.

Tilbudet er organisert i tre avdelinger med hver sin teamleder:

Bosenteret tilbyr et lavterskel midlertidig botilbud til kvinner og deres barn i akutt krise. I tillegg til å stabilisere kvinner og barn, hjelper bosenteret til med å komme i kontakt med andre hjelpeinstanser som politi, helsetjenester, advokat, sosialtjeneste og boligjeneste, barnehage, skole og barnevern.

Dagsenteret tilbyr råd og veiledning, individuelle samtaler, gruppesamtaler og kurs til kvinner og barn som ikke bor på senteret.

Bokollektivet tilbyr et botilbud til kvinner som står i fare for å bli tvangsgiftet og/eller er kommet hit gjennom familiegjennforening etter arrangerte ekteskap.

Oslo Krisesenter betjener en døgnåpen akutt hjelpetelefon.

Oslo Krisesenter skal spre kunnskap om kvinnemishandling overfor publikum generelt, politikere og fagmiljøer.

1.4 Medlemskap i paraplyorganisasjon:

Stiftelsen Oslo Krisesenter er medlem i Krisesentersekretariatet og arbeidsgiverorganisasjonen HSH.

De ansatte er medlemmer i KLP i henhold til selskapets forskrifter.

2. Økonomi

2.1 Finansiering

Oslo krisesenter blir finansiert gjennom kommunale og statlige midler, etter en fordelingsnøkkel på 20 % fra Oslo kommune og 80 % fra staten.

Offentlig finansiering i 2008 var kr.16 790 000,- hvorav 700 000,- gikk til å dekke merforbruk i 2007.

Oslo krisesenter fikk i 2007 et krav om tilbakebetaling av kompensasjon for merverdiavgift – kravet var på 1 732 326. Det ble fra Oslo kommune bevilget kr.

1 700 000,- til eventuell inndekning av dette kravet i tilfelle klage på skattedirektoratets avgjørelse til Finansdepartementet ikke ble imøtekommet.

Bokollektivet fikk et tilskudd på kr. 3 500 000,-.

Tilleggsfinansiering i 2008:

For å imøtekomme Oslo Krisesenters vanskelige økonomiske situasjonen, og for å unngå oppsigelser av ansatte, ble det søkt om og innvilget midler til følgende prosjekter:

”Boligprosjektet, Oslo Krisesenter”, (Husbanken).

”Voldsutsatte kvinner i fengsel”, (Justisdepartementet)

”Rosaprojektet, botilbud og døgntelefonvakt, (Justisdepartementet)

”Oppfølging av kvinner med minoritetsbakgrunn/frivillighet”,(Scheiblers legat)

”Oppfølging av mor og barn etter opphold på Oslo Krisesenter”,(Scheiblers legat)

” Kompetanseutveksling med ledere for Kvinneorganisasjoner i Sri Lanka” (Imdi)

I tillegg mottok Oslo Krisesenter penger og gaver til kvinner og barn fra private givere, bl.a. Mary Kay og Stormberg.

I 2008 har vi gjennom konsernsjef Andresens generøsitet hatt mulighet til å benytte oss av fire hytter i idylliske omgivelser litt utenfor Oslo. Hyttene ble flittig brukt av beboere og ansatte gjennom hele sommerhalvåret

2.2 Revisjonsfirma

Oslo krisesenter har ekstern regnskapsfører og autorisert revisor; Nor-Revisjon AS, Bryggegata 7, 0250 Oslo.

Revisorgodkjent regnskap for 2008, ligger ved denne årsrapporten.

2.3 Personal

Bemanningsplan ved utgangen av 2008:

- 1 daglig leder i 100 % stilling
- 1 kontorleder, (vakant)
- 2 teamledere i 100 % stilling

Dagsenteret;

- 1 oppfølgingskonsulent i 100 % stilling (vakant)
- 3 sosialkonsulenter i 100 % stilling (hvorav 1,5 stilling lønnes av prosjektmidler)
- 2,5 sosialkonsulenter i 100 % stilling (lønnes av prosjektmidler)
- 1 barnekoordinator i 50 % stilling
- 1 beredskaps- og mottakstelefonvakt i 100 % stilling (75% lønnet av prosjektmid)

Bosenteret;

- 5 hovedkontakter i 100 % stilling
- 5 nattevakter/miljøterapeuter i 71 % stilling (betalingsandel 53,83)
- 1 nattevakt/miljøterapeut i 91 % stilling
- 2 barnekoordinatorer, 1 i 100 % stilling og 1 i 50 % stilling
- 6 helgevakter i ca 30 % stilling (ekstravakter i engasjementer)

2.4 Antall stillingshjemler

Oslo Kriesesenter har ca. 24,8 årsverk utenom helgevakter (1,8 årsverk i engasjement).

Bokollektivet har 5 stillingshjemler, hvorav 1 teamleder.

Alle ansatte er kvinner.

2.5 Avlønning og forsikringsordninger

De ansatte lønnes etter avtale, med tilnærmet kommunal tariff. De ansatte er medlemmer i KLP, det er tegnet yrkesskadeforsikring og gruppelivsforsikring for alle.

2.6. HMS

Oslo kriesesenter utvikler kontinuerlig sitt arbeid med Helse, Miljø og Sikkerhet.

Kriesesenteret gjennomfører brannøvelser, branninspeksjoner og andre lovpålagte tiltak.

Det legges også stor vekt på det psykososiale arbeidsmiljøet.

Det var ingen alvorlige skader eller ulykke på personell eller gjenstander i 2007.

2.7 Sykefravær

Oslo Kriesesenter hadde i 2008 et sykefravær på 11 % en reduksjon på 4,7 % fra foregående år.

2.8 Tiltak for likestilling

Oslo Kriesesenter har bare kvinnelige ansatte. Dette er nedfelt i Oslo Kriesesenters vedtekter. Vi utlyser våre stillinger i henhold til gjeldende regelverk.

3. Krisesenterboligen og ytre miljø

Oslo krisesenter leier lokaler i en 5 etasjers bygård i Oslo sentrum. Gården er bygget i 1889. Lokalene er i alt på 3000 m², hvorav Oslo krisesenter disponerer 2 800 m² og bokollektivet disponerer 200 m². Bosenteret disponerer 25 soverom med sengeplasser til 86 kvinner og deres barn, 4 kjøkken og 4 stuer, og 16 våtrom.

Oslo krisesenter har 2 rom for barneaktiviteter, et lekerom og et rom til undervisning. Bygården har innlagt heis, og har ett beboelsesrom med bad og toalett tilrettelagt for rullestolbruker. Driften ved stiftelsen Oslo krisesenters forurensner ikke det ytre miljø.

4. Opplysningsplikt til barnevernet

Oslo krisesenter melder til barneverntjenesten når det foreligger forhold som nevnt i barnevernloven § 6-4 annet ledd. Vi ser imidlertid at de fleste familiene som benytter seg av vårt tilbud har etablert en kontakt med barnevernet før de kom til oss. Det er i disse tilfeller enkelt og inngå et samarbeid. Der vi er bekymret for barnet og dets omgivelser, sender vi bekymringsmeldinger til barnevernet, (jfr. Lov om barnevern § 6-4a).

I 2008 ble det sendt 42 bekymringsmeldinger og vi svarte på 28 anmodninger om opplysninger. Det er ytterst få av barna som forlater Oslo krisesenter uten at familiene får hjelp fra barnevernet. Hvis mor flytter hjem til voldelig far med barna, sendes bekymringsmelding til barnevernet automatisk.

I 2008 ble det med hjelp av HEV etablert et samarbeid mellom bydel Stovner og Oslo Krisesenter med henblikk på å utarbeide meldingsrutiner mellom krisesenter og bydelsbarnevern. Dette samarbeidsprosjektet har tatt lenger tid enn forventet grunnet arbeidspress både i barnevernet og på Krisesenteret, men forventes ferdigstilt i 2009.

5. Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

5.1 Intern kompetansutvikling

Det er avholdt månedlige fagdager for de ansatte med ulike tema og workshops med interne og eksterne forelesere. Alle nyansatte får internt kurs i voldsproblematikk. Teamlederne har daglig saksveiledning for de ansatte, og det er faste ukentlige fag- og teammøter på de ulike avdelingene. Det avholdes lederteammøter ukentlig. Ansatte er i tillegg kurset i brannvern og førstehjelp.

5.2 Ekstern kompetansegivende etterutdanning

En ansatt har deltatt på ”Utdanning i veiledningsmetodikk” Høgskolen i Oslo. Ansatte har deltatt i konferanser arrangert av ATV, Krisesentersekretariatet, Rosa-prosjektet, R-BuP, RVTS og NKVTS, Mira-senteret, Hanasenteret, Ikaf, Bufdir og Barne- og likestillingsdepartementet.

I forbindelse med Oslo Krisesenters 30årsjubileum, ble alle ansatte invitert til en 3 dagers studietur til København. Vi besøkte i den forbindelse et krisesenter, et tiltak for arbeid mot menneskehandel og et tiltak for arbeid med styrking av relasjoner mellom mor og barn i krise. Det var ca 25 ansatte med på studieturen til Danmark. Bokollektivet har i

tillegg vært på en egen studietur til Kjøbenhavn for å utveksle erfaringer med tilsvarende tiltak i Danmark.

Daglig leder og teamledere deltar på årsmøter og fagdager i regi av Kriesesentersekretariatet.

Leder og verneombud har fulgt opplæringsprogram i HMS-arbeid.

Videre ledere fått opplæring i administrative emner gjennom HSH.

5.3 Samarbeidspartnere og utadrettet virksomhet

Oslo kriesesenter har en rekke kommunale og private samarbeidspartnere. Vi får oppfølging fra Barne- og familieetaten i Oslo kommune.

Våre nærmeste samarbeidspartnere er de forskjellige bydelers barneverntjeneste, sosial og boligjeneste. I tillegg har vi et utstrakt samarbeid med politiet, sosial vaktjeneste og barnevernvakta. Vi samarbeider også med familievernkontor, psykiatriske poliklinikker både for barn og voksne.

For spesielle brukergrupper er det inngått samarbeid for eksempel med Prosjenteret, Nadheim og Rosaprojektet sentralt i forbindelse med trafficking.

Vi har også et nært samarbeid med Imdi, kompetanseteamet og Røde Kors telefonen, RVTS, Senter for migrasjonshelse og Brobyggerprosjektet mht tvangsgifteproblematikk.

Daglig leder har vært engasjert i et opplæringsprogram av ansatte ved de forskjellige bydelers barneverntjenester. Temaet har vært barn og vold i nære relasjoner, og samarbeid.

Ansatte vitner i straffesaker og i saker om barnefordeling, og barnekoordinator er ofte setteverge ved avhør av barn.

Oslo Kriesesenter har et godt nettverk av advokater, med ulike spesialfelt, som vi henviser beboerne og/eller dagbrukere til når de har behov for juridisk bistand. I 2007 utvidet vi dette samarbeidet ved å opprette en advokatvakt på senteret. Advokatvakten har fast møtetid, og benyttes av brukere og ansatte for drøfting av juridiske problemstillinger. Vaktordningen rullerer i advokatnettverket, og tilbudet er gratis. Tilbudet ble flittig brukt i 2008.

Gjennom året har vi hatt besøk fra ulike organisasjoner; politikere, statlige og kommunale etater fra Norge og utlandet. Vi har hatt besøk av delegasjoner fra Sverige, Danmark, Korea og Sri Lanka for å nevne noen.

Vi har hatt studenter hele året; studentene er i hovedsak innen barnevern- og sosionomstudier, juss og politistudier.

I tillegg har vi ofte besøk av studenter og forskere som intervjuer ansatte til prosjekter og oppgaver.

Ansatte har holdt foredrag, innlegg og hatt workshops om kvinner og barn utsatt for vold i mange forskjellige sammenhenger. De har deltatt både i konferansesammenheng, blant administrasjoner, politikere, samarbeidspartnere, og diverse tiltak og brukerorganisasjoner, som kvinne- og innvandrerorganisasjoner og netterverk.

Det holdes ukentlig kurs for voldsutsatte kvinner ved dagsenteret. Disse kursene har i 2008 blitt utvidet, og egne kurs er blitt utarbeidet for samarbeidspartnere og til frivillige tilknyttet et av Oslo Krisesenters prosjekter. Det blir også holdt kurs regelmessig i samværsproblematikk.

Gjennom prosjektene tilknyttet Oslo krisesenter har ledere sittet i flere styringsgrupper sammen med samarbeidspartnere, bl.a ansatte ved fengselsvesenet, husbanken, Rosa, politiet og diverse frivillighetsorganisasjoner som Røde Kors og frivillighetssentraler.

Ansatte ved Oslo Krisesenter blir ofte kontaktet av presse, journalister og skribenter. Ansatte har blitt intervjuet til aviser, radio, tv, bøker og ukepresse.

Det er i 2008 utarbeidet nytt informasjonsmateriell, deriblant brosjyrer for alle avdelingene ved Oslo Krisesenter.

Beboere ved bokollektivet har lagd manus og ferdigstilt en informasjonsfilm om tvangsgiftproblematikk.

Oslo Krisesenter har også gjennom en gratis kampanje fra reklamebransjen blitt eksponert på ” 80 reklameboards” i en uke i desember.

Prosjektrapport for prosjektet ”Ny i Norge”, (finansiert gjennom Scheiblers legat, 2005-2007) ble ferdigstilt og offentliggjort i november.

5.4. Kompetanse hos ansatte

Langt de fleste ansatte ved Oslo Krisesenter har Høyskole eller Universitetsutdanning. De ansatte har i tillegg realkompetanse i voldsproblematikk og arbeidserfaring fra våre samarbeidspartnere som barnevern, sosialkontor, boligkontor, diverse asyltiltak, legevakt med mer.

6. Særlig tilrettelegging

6.1 Belegg, tendenser og brukergrunnlag

Beboere:

Det bodde totalt 313 kvinner på Oslo Krisesenter i 2008, 12 % av disse opplyser at en eller begge foreldrene ikke er født i utlandet; (at de er etnisk norske). 50 % av beboerne i 2008 var mellom 18 og 29 år, 31 % mellom 30 og 39 år, 14 % mellom 40 og 49. Bare 3 % var over 50 år.

70 % var gift eller samboer med overgriper. 26 % angir flere enn en overgriper. 53 % av kvinnene opplyser at volden har pågått i ett til fem år, 21 % har levd i volden mer enn fem år. Bare 5 % angir at de oppsøker krisesenteret på bakgrunn av et engangstilfelle.

23 % angir at de lever på trygd eller pensjon, 16 % er hjemmearbeidende og 5 % er arbeidssøkende, 23 % er i utearbeidende fulltid, 5 % utearbeidende deltid og 11 % er i utdanning.

21 % av kvinnene som bodde på Oslo Krisesenter i 2008 kom på eget initiativ. 18 % ble henvist av politiet. 6 % ble henvist gjennom lege/legevakt; 5 % kom gjennom sosialkontor, 4 % gjennom barnevernet, ingen gjennom helsesøster eller skole.

Når kvinnene forlater Oslo Krisesenter, er det 16 % av dem som flytter hjem til overgriper. 84 % flytter ikke tilbake til overgriper. 17 % flytter til ny/annen bolig, 12 % flytter hjem til egen bolig (uten overgriper), og 10 % flytter til venner og bekjente. De resterende flytter til botiltak og institusjoner av forskjellig slag.

Tendenser:

De fleste kvinner som oppsøker Oslo Krisesenter for beskyttelse er unge, de har levd flere år i vold og de kommer til oss hovedsaklig enten på eget initiativ eller gjennom politiet. Ca 60 % er ikke i arbeid eller i utdanning utenfor hjemmet. 16% flytter tilbake til overgriper, de resterende prøver å reetablere seg på forskjellig vis.

Bodager:

Antall bodager for kvinner i 2008 var totalt 8224; med en gjennomsnittlig botid på 26,27 døgn. Dette er omtrent lik gjennomsnittlig botid som i 2007, men med en økning av antall kvinner på 22.

Det bodde i tillegg 221 barn på Oslo Krisesenter i 2008. Dette er en økning fra foregående år med 18 barn. Langt de fleste av disse hadde en annen etnisk bakgrunn enn norsk. Disse 221 barna hadde 86 søsken som var igjen hjemme, ofte med overgriper. Bodager for barna var 5521, gjennomsnittlig botid på 24,98 døgn. En gjennomsnittlig nedgang fra 2007 i fjor med 3 døgn.

Totalt 534 brukere hadde et botilbud i 13745 døgn; gjennomsnittlig botid på 25,7 døgn. En gjennomsnittlig nedgang på 1,2 døgn fra i fjor. Gjennomsnittlig botid i 2006 var 20,6 døgn.

Tendens:

Kvinnene bor lenger ved Oslo Krisesenter enn tidligere år. I 2007, var vi tvunget til å videresende kvinner og barn til andre krisesentre da Oslo Krisesenter var fullt. Gjennom å intensivere samarbeidet med bydelene, og gjennom arbeid i flere prosjekter for å redusere botiden for kvinner, og i særdeleshet de kvinnene som har barn, har vi i 2008 ikke videresendt noen kvinner til andre krisesentre eller tiltak på grunn av manglende kapasitet. Dette til tross for at vi har hatt et økt belegg fra 2007 til 2008 på totalt 22 kvinner og 18 barn. Dette er et resultat vi er godt fornøyd med, og som vi vil videreutvikle i 2009.

Dagbrukere:

1 143 brukere fikk hjelp av dagsenteret i 2008, 31 % av disse var tidligere beboere av Oslo Krisesenter. 69 % benyttet seg altså kun av dagtilbudet. Dette er en liten økning fra 2007 på 4 % av tidligere beboere som bruker dagsenteret.

Dagbrukerne oppsøker Oslo Krisesenter for individuelle samtaler for bearbeiding av traumer og voldsopplevelser (72 %). En liten andel ønsker praktisk hjelp (13 %), en annen gruppe kommer for deltakelse i grupper og nettverk (7 %). De oppsøker dagsenteret på eget initiativ, og de henvender seg på bakgrunn av sine voldsopplevelser. 12 % angir voldtekt som hovedårsak.

Dagbrukerne i 2008 er i hovedsak i alder mellom 18 og 39 år, 14 % var mellom 40 og 50 år, og bare 4 % var over 50 år. Kvinnene som brukte dagsenteret hadde tilsammen 774 hjemmeboende barn. 12 % av mødrene oppgir mishandling av barna som en av hovedgrunnene til å oppsøke dagsenteret. 60 % av dagbrukerne er av norsk opprinnelse.

Tendens:

De fleste dagbrukerne er etnisk norske, de har et nettverk av familie og venner å søke tilflukt hos når de er voldsutsatt og truet. De har kommet seg ut av det voldelige forholdet, har i hovedsak reetablert seg, men trenger hjelp til å bearbeide volden de har vært igjennom. Ca 1/3 av dagbrukerne er tidligere beboere ved Oslo Krisesenter. Dagbrukerne er også i hovedsak unge kvinner, bare 1 av 5 er over 40 år. De fleste kommer for individuelle samtaler rundt traumer og voldsopplevelser, men noen få for hjelp til praktiske ting. Kvinnene som bruker dagsenteret har et stort antall hjemmeboende barn.

6.2 Barn og unge

Barnekoordinatorene ved Oslo Krisesenter har ansvar for det direkte arbeidet med barna, både for de som bor her og de som har bodd her eller er dagbrukere. Barnekoordinatorene har et utvidet samarbeid med barneverntjenestene i de forskjellige bydelene, barne- og ungdomspsykiatrien, barnehager og skoler.

Det avholdes individuelle samtaler og gruppesamtaler med barna. I disse samtalene blir volden de har opplevd avdekket og barna får mulighet til å bearbeide traumer knyttet til voldsopplevelser.

Det avholdes også ukentlige barnegruppesamlinger rundt forskjellige aktiviteter.

Oslo krisesenter disponerer 6 barnehageplasser i St. Hanshaugen bydel. Dette fungerer ikke optimalt, da barnehagene ligger et godt stykke fra Oslo Krisesenter. Mødrene er i tillegg traumatiserte og redd for å gå ut. Det er også fare for kidnapping. 122 av barna som bodde på Oslo Krisesenter i 2008 var i barnehagealder, så 6 plasser er for lite.

Vi hadde i 2007 planer om oppstart av egen barnehage. Alle formaliteter med godkjenning av helse og barnehagemyndighet er ordnet, men prosjektet er foreløpig stanset, grunnet manglende dispensasjon fra Kunnskapsdepartementet mht kontantstøtteordningen.

I 2008 inngikk vi et samarbeid med Storbyavdelingen og Schwensensgate bosenter for å etablere en felles barnehage for oppstart i 2009. I skrivende stund er dette ikke avklart.

Vi har inngått et samarbeid med Utdanningsetaten, som gjennom Vestre Aker skole bemanner senteret med to lærere som gir skolebarna undervisning og leksehjelp. Vi har et godt samarbeid med Oslo Røde Kors, som kommer til Oslo Krisesenter og gjør aktiviteter med barna 3 dager i uka. Det legges spesielt vekt på aktiviteter ved ulike høytider, bursdager for barn som bor på senteret og ulike sosiale sammenkomster.

6.3 Mødre

Vi har mødregrupper og kurs både for mødre som bor på senteret og for dagbrukere. Innsikt om vold i nære relasjoner og relasjonsbyggende kompetanse er tema for kursene. Kursene behandler også hvordan mødre kan hjelpe barna med reaksjoner etter volden de har opplevd. Et annet tema som behandles på kursene er samværsproblematikk.

Prosjekt:

Vi har i 2008 opprettet prosjektet ” **Oppfølging av mor og barn etter opphold på Oslo Krisesenter**”, finansiert gjennom Scheiblers legat.

Prosjektet har som formål å gi kvinner og barn støtte til å mestre livet etter brudd med familien gjennom å styrke kvinnene som mødre og gi hjelp til selvhjelp for å finne fram i hjelpeapparatet, både for seg selv og sine barn. Kompetanseutveksling og metodutvikling utarbeides i samarbeid med Nanna Marie familiesenter

Gjennom dette prosjektet fikk 15 mødre og deres barn jevnlig oppfølging gjennom hjemmebesøk eller oppfølging på Oslo Krisesenter. Det ble opprettet samarbeid med Nanna Marie som bl.a tilbyr MarteMeo veiledning til mødre. Prosjektet inngikk i tillegg et samarbeid med Røde Kors nettverkskafe Marte, en nettverkskafe for enslige mødre og deres barn. Mødre og barn har ukentlig besøkt dette tiltaket.

Prosjektet videreføres i 2009.

6.4 Funksjonshemmede

Det er tilrettelagt for bevegelseshemmede ved Oslo Krisesenter. Det er innlagt heis, og et rom er tilrettelagt for rullestolbrukere.

I 2008 hadde kun fire beboer nedsatt bevegelsesevne.

6.5. Eldre

I 2008 var kun 8 av beboerne over 50 år, 1 av disse var over 60 år. Blant dagbrukerne var andelen kvinner over 50 år noe høyere, 45 over 50 år, og 4 over 60 år.

6.6 Kvinner med minoritetsbakgrunn

I Oslo krisesenters brukergruppe er det en stor andel av kvinner med annen etnisitet enn norsk. Vi har opparbeidet oss god kompetanse gjennom egne erfaringer, prosjekter og ekstern opplæring og veiledning.

Oslo Krisesenter fikk høsten 2005 en økonomisk garanti fra Scheiblers legat til et to årig prosjekt – ”**Ny i Norge**” - for å videreutvikle det metodiske arbeidet for voldsutsatte, enslige kvinner som har kommet til Norge gjennom familiegjennforening. Bakgrunnen for prosjektet var krisesenteret sin erfaring fra tidligere prosjekt (Brobyggerprosjektet), som viste at tiltakene som hadde god virkning på kvinner med barn ikke hadde samme effekt på kvinner uten barn. Tendensen var at de enslige kvinnene hadde alvorligere psykiske skader og var mer behandlingstrengende. Disse kvinnene stod overfor andre problemstillinger, enn kvinner med barn, når de skulle reintegrere seg i bydel etter utflytting fra krisesenteret. Prosjektrapporten ble ferdigstilt og publisert november 2008.

På bakgrunn av resultater fra dette prosjektet opprettet Oslo Krisesenter i 2008 prosjektet ”**Oppfølging av minoritetskvinner**”, finansiert av Scheiblers legat.

Prosjektet hadde to formål: Å spre kompetansen vi ervervet gjennom ”Ny i Norge” til våre samarbeidspartnere (bydelene), og gjennom dette i samarbeid med bydelene å avgrense ansvarsområder og utvikle gode samarbeidsrutiner for et bedre helhetlig tilbud til kvinnene.

Dessuten ønsket Oslo Krisesenter å samarbeide med frivillighetssentraler for å kunne engasjere en pool av frivillige som kunne hjelpe våre kvinner med praktiske ting som å finne leilighet, gå på visning med mer.

Gjennom dette prosjektet er Oslo Krisesenter godt i gang med tilbud om informasjon om Oslo Krisesenters tilbud og invitasjon til samarbeid med diverse samarbeidspartnere og organisasjoner. Vi gir også tilbud om kurs i diverse temaer rundt vold og vold i nære relasjoner der dette er ønskelig.

Vi har opprettet en pool av ca 20 frivillige i samarbeid med St. Hanshaugen frivillighetssentral. De frivillige bistår kvinner og deres eventuelle barn i forskjellige sammenheng og deltar i aktiviteter. Vi utvider stadig antall frivillige og områder vi kan bruke frivillige for å imøtekomme kvinnenenes behov. Prosjektet har også inngått et samarbeid med Røde kors for felles utnyttelse av ressurser og kompetanseheving av frivillige.

Prosjektet videreføres i 2009.

Høsten 2007 åpnet Oslo Krisesenter **Bokollektivet**, et botilbud til kvinner som står i fare for å bli tvangsgiftet, eller som etter arrangerte ekteskap har kommet til Norge på familiegjennforening. I 2008 har det tilsammen bodd 20 kvinner i bokollektivet.

Egen rapport utarbeides.

Oslo krisesenter ved Bokollektivet er invitert til å starte et oppfølgingsteam i samarbeid med Storbyavdelingen, Ungbo. Samarbeidet er prosjektert i 2008 med snarlig oppstart.

Oslo Krisesenter har siden 2005 betjent **ROSA** telefonen fra kl. 1600 – 0800 alle dager samt alle helger og helligdager. ROSA-telefonen er en akutt krise og informasjonstelefon hvor kvinner utsatt for menneskehandel, politi og samarbeidsinstanser gis råd og veiledning. ROSA-telefonen er ett av tiltakene som er satt i gang for å bekjempe menneskehandel. 4 av rommene på Oslo krisesenter er øremerket ofre for menneskehandel. I 2008 ble et av disse rommene satt i stand til å huse 4 kvinner. Rommet blir benyttet som et akuttrom ved rassistiske og ved eventuelt andre akutte

hendelser. I løpet av 2008 har litt i underkant av 20 kvinner utsatt for menneskehandel benyttet seg av tilbudet ved Oslo Krisesenter.

6.7 Andre prosjekter

”Boligprosjektet” finansiert av kompetansemidler fra Husbanken

Prosjektet har som hovedmål å skape en trygg bolig/tilværelse uten vold for kvinnene og deres barn gjennom å heve boligkompetansen internt på Oslo Krisesenter, og utarbeide rutiner og prosedyrer i forhold til boligproblematikken for voldsutsatte kvinner og deres barn i samarbeid med det eksterne hjelpeapparatet. Prosjektleder har utført et stort kartleggingsarbeid som vi kan bruke i samarbeid med våre samarbeidspartnere. Prosjektet har også fått en oversikt over mulige utleiende, og markedsført ”vår brukergruppe” i et vanskelig boligmarked.

Prosjektet videreføres i 2009.

”Fengselsprosjekt” finansiert av Justisdepartementet

Målsettingen er å gi et tilbud til voldsutsatte kvinner som sitter i fengsel, og i samarbeid med de ansatte i Bredtvedt fengsel utvikle gode metoder for å nå denne gruppa, samt å spre kompetanse om vold i nære relasjoner i Kriminalomsorgen. I løpet av 2008 har prosjektleder hatt individuelle samtaler med 20 innsatte, og er i gang med å utarbeide kursmaterieell og kursprogram for innsatte.

Prosjektet videreføres i 2009.

7. utfordringer

7.1 utfordringer knyttet til kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn 2008-2012

Kvinner med minoritetsbakgrunn

Andelen av Oslos befolkning med en annen etnisk bakgrunn enn norsk er økende, fra 23.8 % i 2007 til 25 % pr. desember 2008. En av Oslo Krisesenters store utfordringer vil være å møte denne endringen i befolkningssammensetningen, og samtidig gi et godt tilbud til både minoritetskvinner og etnisk norske kvinner.

De senere årene har andelen minoritetskvinner som søker tilflukt på Oslo Krisesenters bosenter økt. I tråd med dette har Oslo krisesenter måttet fokusere på nye problemområder. Tvangsgifteproblematikk, nyankomne kvinner som har kommet hit gjennom familiegjennforening etter arrangerte ekteskap og traffickingofre er eksempler på dette. Kvinner med annen etnisitet enn norsk mangler nettverk i Norge, og har i motsetning til etnisk norske kvinner ingen å gå til i krisesituasjoner.

Etnisk norske kvinner har venner og familie i Norge, og har derfor andre alternativer i en krisesituasjon, enn å søke tilflukt på et krisesenter. I tillegg har disse kvinnene ofte jobb og nettverk og har lettere for å reetablere seg. Allikevel er de sårbare i intime relasjoner, og trenger hjelp for å bearbeide traumer og å styrke seg selv for å komme ut av og mestre eget liv etter å ha vært utsatt for vold. I denne sammenhengen er det viktig å framheve at 2 av 3 kvinner som myrdes i intime relasjoner er etnisk norske.

Minoritetskvinner, kvinner med annen etnisitet enn norsk, har andre og mer omfattende problem. I mange tilfeller mangler de grunnleggende kjennskap til det norske samfunn, og de vet sjelden om sine rettigheter. De har vanskeligheter med å finne et sted å bo, og de har vansker med å retablere seg og å mestre å bo alene. Reintegreringen er mer omfattende og tidkrevende. Boligproblemet forsterkes gjennom boligstrukturen og boligkostnadene i Oslo, og at disse kvinnene ofte mangler egen økonomi, og kunnskap om økonomistyring. Selv om både etnisk norske og kvinner med annen etnisk tilhørighet enn norsk har mange sammenfallende behov, er det nødvendig å differensiere tilbudet.

Funksjonshemmede og eldre brukere

Andelen funksjonshemmede og brukere over 50 år er lav. Det er imidlertid ingen grunn til å tro at kvinner i disse gruppene er mindre utsatt for vold en yngre og funksjonsfriske kvinner. Å nå disse kvinnene med informasjon og hjelp er en utfordring.

Barn

Antall barn på Oslo Krisesenter er økende, 221 i 2008, 122 av disse var i barnehagealder, og tilbrakte derfor hele døgnet på Oslo Krisesenter. Det er et utstrakt samarbeid med bydelenes barneverntjenester for nesten alle mødre og barn som bor på krisesenteret. Flere forskningsresultater de seneste årene, viser at det er like skadelig for barn å være vitne til vold som å være utsatt for vold. Vi vet at det er et stort behov for et dagtilbud til barn og unge som har vært utsatt for eller vitne til vold.

7.2 Løsninger knyttet kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn 2008-2012

Kvinner med minoritetsbakgrunn

For å imøtekomme minoritetskvinnenes hjelpebehov, er det nødvendig med et nært samarbeid med bydelenes tjenesteapparat, hvor ansvarsfordelingen mellom Oslo Krisesenter og det øvrige hjelpeapparatet er klart definert.

Oslo krisesenters visjon er at det etableres flere ulike typer overgangsboliger, hvor Oslo Krisesenter og samarbeidspartnere samvirker for å imøtekomme kvinnenes behov i reetableringsfasen. Den ideelle situasjonen vil være at kvinnene bor på krisesenteret kun i den akutte fasen. Når kvinnene er stabilisert og trusselbildet er redusert bør kvinnene og deres barn flytte ut enten til egen leilighet eller til en overgangsbolig sammen med andre inntil hun mestrer å bo alene. Oslo Krisesenter vil da kunne opprettholdes som et akutt lavterskel botilbud for truede voldsutsatte kvinner og deres barn. Oslo Krisesenter vil initiere et slikt samarbeid med bydelene og Oslo Kommune.

Løsning for å dekke etnisk norske kvinners behov ligger i hovedsak i å kunne tilby et mer åpent dagsenter med flere tjenester enn vi kan gi i dag. Lokalene bør være åpne og tilgjengelige for alle som er i behov av hjelp fra ansatte ved Oslo Krisesenter. Tilbudet bør være et møtested med muligheter for å skape nettverk og selvhjelpsgrupper. Dagsenteret vil på den måten kunne gi et mer variert og differensiert tilbud i tillegg til nåværende tilbud som inneholder individuelle samtaler, gruppesamtaler og kurs. Et slikt dagsenter ville kunne gi et godt tilbud til alle voldsutsatte kvinner og deres barn, også de med annen etnisk bakgrunn enn norsk. I dette framtidsbilde har vi også i nært

samarbeid med bydelene utviklet et godt og variert tilbud til barn og unge som har vært utsatt for eller vitne til vold, også de hjemmeboende barna.

I dag bor kvinnene ofte svært lenge på krisesenteret, langt ut over akutfasen. Årsaken til dette er at det ikke er mulig å skaffe bolig til kvinnene. Oslo krisesenter opplever at vi gjennom de lange oppholdstidene, avhjelper Oslo kommune med et boligproblem. I en fireårsperiode må boligproblemet være løst. Oslo Krisesenter vil da kunne være det lavterskeltilbudet det var tenkt å være, men drive oppfølging av kvinner og barn som har flyttet i egen leilighet eller i en overgangsbolig.

Funksjonshemmede og eldre

I forhold til funksjonshemmede og eldre kvinner er det en utfordring å nå frem til disse med informasjon. Oslo krisesenter satser på aktiv informasjonsvirksomhet særlig rettet mot disse gruppene kvinner, slik at de blir klar over tilbudet og kan benytte seg av det på linje med andre grupper.

Barn

For å kunne prioritere arbeidet med barna, opprettes det en ny teamlederstilling med ansvar for alt arbeid med barn på Oslo Krisesenter, inkl. dagsenter og prosjekter. Det vil i løpet av 2009 utarbeides rutiner for arbeidet med barn på Oslo Krisesenter, hvor vi også tar høyde for å utvikle tiltak for barn og unge dagbrukere.

Det er inngått et samarbeid med Storbymyndigheten om et samarbeid for å etablere en felles barnehage med Schwensensgate bosenter for å imøtekomme Oslo Krisesenters behov for barnehageplasser. Det gode samarbeidet med undervisning fra lærere ved Vestre Aker skole forventes å fortsette i år fremover.

Det vurderes i 2009 å etablere ”Jentevakt”, på Oslo Krisesenter. ”Jentevakta” er en partipolitisk og religiøst uavhengig virksomhet tilknyttet krisesenterbevegelsen. Jentevakta gir info via telefon og nett om jente- og kvinnespørsmål til kvinner i alderen 10 til 25 år.

7.3. Utfordringer knyttet til samarbeid med vertskommune

Oslo Krisesenter er det eneste tilbudet som er opprettet utelukkende for voldsutsatte kvinner og deres barn i Oslo. Krisesenteret inngår som et viktig ledd i samfunnets tilbud om akutthjelp til voldsutsatte kvinner. Det er derfor viktig å definere og formalisere Oslo Krisesenters plass i tiltakskjeden som utgjør tjenestetilbudet til kvinner og barn utsatt for vold i nære relasjoner.

Krisesenteret har opparbeidet seg omfattende kunnskaper om og erfaring med menns vold mot kvinner og barn i nære relasjoner. Vi driver forebyggende arbeid, informasjonsvirksomhet, politisk påvirkning og arbeid for økt kunnskap om voldsutsatte kvinner og barns situasjon i det ordinære hjelpeapparatet. Krisesenteret er ment å være et midlertidig lavterskel akutt botilbud. Visse brukergrupper benytter imidlertid overnattingstilbudet over en lengre periode. Ofte er lengden på tilbudet avhengig av boligmarkedet eller tilbudet om overgangsboliger (jfr. NOU 2003:31 Retten til et liv uten vold).

7.4. Utfordringer knyttet til samarbeid med skandinaviske krisesentre/organisasjoner
Oslo krisesenter samarbeider ganske sjelden, men etter behov med andre krisesentre i Norge og Skandinavia. Vår paraplyorganisasjon, Krisesentersekretariatet samarbeider med andre organisasjoner i Skandinavia. Oslo Krisesenter har faglig utveksling med andre skandinaviske krisesentre ved deltakelse på Nordiske konferanser og seminarer. I jubileumsåret 2008 var ansatte ved Oslo Krisesenter på en studiereise og besøkte flere danske krisesentre i København.

7.5 Særlige utfordringer og løsninger i 2009

Kjerneoppgaver, definisjon og samarbeid

Det er viktig å definere Oslo Krisesenters kjerneoppgaver, og avgrense oppgavene og ansvarsforholdene i forhold til det øvrige hjelpeapparat.

Når vi ser på hvem det er som henviser til oss, så er det bare politiet av våre samarbeidspartnere som av betydelig grad henviser brukere til oss. De henviser alene langt flere kvinner og barn enn alle våre samarbeidspartnere til sammen. Av de som bodde hos oss i 2008, var det i underkant av 40 % av kvinnene som var i arbeid eller under utdanning. De resterende, drøyt 60 % er hjemmearbeidende eller lever på trygd eller pensjon. Mange av disse kvinnene lever isolert og blir kontrollert av sine menn. Erfaringsmessig vet de svært lite eller ingenting om sine rettigheter. Det er særdeles viktig at lavterskeltilbud som helsestasjoner, sosialkontor og andre er klar over dette, slik at de kan stille de riktige spørsmålene, og dermed avdekke vold før det går så langt at politiet blir involvert.

På bakgrunn av dette, vil initiativet for samarbeid og avgrensning intensiveres ytterligere i 2009.

Overgangsordninger

Vi har gjennom målrettet arbeid i 2008 mestret å redusere gjennomsnittlig botid til kvinnene på boseretret noe, 1,2 % døgn pr. kvinne. Forhold i Oslo, med høyere tetthet av personer med annen etnisitetbakgrunn enn norsk gjør behovet for et utvidet tilbud med støtte i reetableringsfasen nødvendig.

Vi ønsker å inngå et samarbeid med Storbyavdelingen for å vurdere og etablere løsninger for overgangsboliger, i tillegg til at vi vil intensivere samarbeidet med bydelene for å opprette overgangsordninger der dette er nødvendig.

Når vi mestrer å redusere gjennomsnittlig botid, vil flere av kvinnene etter den akutte hjelpen i krisefasen på Oslo Krisesenter være i behov av ytterligere bearbeiding av sine traumer, etter at de har flyttet ut. Dette er et påbegynt arbeid i 2008, finansiert gjennom prosjektmidler. Dette arbeidet må intensiveres og prioriteres i 2009.

Prosjektene videreføres i 2009, men tiltakene må forsikres ivaretatt i daglig drift når prosjektene avsluttes. Dette kan bli en økonomisk utfordring.

Tilgjengelighet, informasjon

Gjennom statistikk 2008, ser vi at vi har en utfordring når det gjelder alder på våre brukere. 50 % av kvinnene er mellom 18 år og 29 år, 31 % er mellom 30 og 39 år, 14 % mellom 40 og 49, og bare 3 % over 50 år, ingen over 60 år. Vi må sikre at informasjon om våre tjenester når brukerne, enten gjennom samarbeidspartnere eller gjennom

organisasjoner. I denne forbindelse vil vi også utarbeide nye nettsider med linker, slik at vi kan være mer tilgjengelig for flere brukergrupper.

Tilgjengelighet, imøtekomme ulike brukergrupper

Vi vil i 2009 også utvide vårt dagtilbud for å imøtekomme forskjellige brukergrupper.

Vi vil intensivere arbeidet for at kvinner som har bodd hos oss skal benytte seg av et dagtilbud etter at de har flyttet ut. I tillegg ønsker vi å nå de norske kvinnene, og gjerne kvinner i andre aldre enn de helt unge.

Vi må i den forbindelse differensiere tilbudet vårt, og vil starte nettverksgrupper og selvhjelpsgrupper i tillegg til at vi vil innføre en praktisk time, hvor kvinner kan komme for å få praktisk hjelp. Vi har søkt om prosjektmidler for oppstart av en kafe, hvor vi bl.a. ønsker å etablere muligheter for aktiviteter og arbeidstrening i samarbeid med NAV.

Oslo krisesenter 2008.

